

UNIVERZITET CRNE GORE VISOKO U MEĐUNARODNOM AKADEMSKOM RANGIRANJU

**INTENZIVIRANJE MEĐUNARODNE
SARADNJE NA UCG**

**Za 3 godine iz
projekata 10
miliona prihoda
od čega 7,5
miliona eura
od EU fondova**

Prof. dr. Nataša Kostić - Foto: Duško Miljanić

Univerzitet Crne Gore je, samo u prošloj godini, imao preko 3,5 miliona eura prihoda iz projektnih aktivnosti. Na svim organizacionim jedinicama trenutno je aktivna realizacija velikog broja projekata, a Univerzitet je, pored ostalih, uspio da dobije čak 21 projekat u okviru Erasmus+ programa Izgradnja kapaciteta u visokom obrazovanju, od kojih pet koordinatorskih.

“Svi podaci o uspjesima Univerziteta Crne Gore u oblasti internacionalizacije i međunarodnih projektnih aktivnosti dovoljno govore o našoj spremnosti da na najvišem mogućem nivou odgovorimo na savremene potrebe razvoja u oblasti visokog školstva u Crnoj Gori”, kazala je prorektorica za međunarodnu saradnju na Univerzitetu Crne Gore prof. dr **Nataša Kostić**.

● **Po kom osnovu je Univerzitet Crne Gore imao povećanje prihoda od međunarodnih projektnih aktivnosti za osam puta?**

Po osnovu navedenih projektnih aplikacija u okviru programa Erasmus+ Izgradnja kapaciteta u visokom obrazovanju i u okviru pretpristupnih Interreg programa prekogranične i transnacionalne saradnje, UCG je samo u prethodnoj godini uspješno prihodovao 2,7 miliona eura. Ako se uzmu u obzir i drugi međunarodni i nacionalni projekti, dolazimo do iznosa od preko 3,5 miliona eura sopstvenih prihoda po osnovu projektnih aktivnosti u 2019. godini. Imajući u vidu da je u 2017. godini ovaj prihod bio 430.000 eura, zaključujemo da smo za dvije i po godine prihode od međunarodnih projektnih aktivnosti povećali preko osam puta.

● **Koji je po Vama, tokom prošle godine, bio najznačajniji uspjeh Univerziteta Crne Gore u međunarodnoj projektnoj aktivnosti?**

Kao najznačajniji istakla bih podatak da je u Erasmus+ programu Izgradnja kapaciteta u visokom obrazovanju u 2019. godini Univerzitet prvi put koordinator konzorcijuma domaćih i evropskih univerziteta i neakademskih partnera u tri projekta, dok u još tri učestvuje kao partnerska ustanova, što predstavlja maksimalno dozvoljeni broj od šest projekata po instituciji u jednom pozivu za prijavu i najbolji je do sada ostvaren rezultat u ovom međunarodnom programu. Od prošle godine prvi put učestvujemo i u Erasmus sport segmentu programa kroz partnersku ulogu Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje u dva Erasmus+ programa saradnje u oblasti sporta i sportske mobilnosti.

● **Nedavno je bilo riječi i o koordinatorskom projektu koji će uvesti nastavu na engleskom jeziku?**

”

Univerzitet će u narednom periodu biti posvećen intenziviranju međunarodne saradnje, u skladu sa ciljevima koje smo zacrtali Strategijom razvoja za period 2019 - 2024. godine

Zgrada Rektorata - Foto: arhiva UCG

Međunarodne inicijative usmjerene na učenje na daljinu

Kako izgleda realizacija projektnih aktivnosti u kontekstu pandemije? Projektna aktivnosti se realizuju u najvećoj mogućoj mjeri u datim okolnostima. Komunikacija se obavlja onlajn, putem imejla, skajpa i Zoom aplikacije. U ovoj sferi mogu se očekivati izvjesna kašnjenja u realizaciji studijskih posjeta i onih aktivnosti koje su u vezi sa tim studijskim posjetama. Sve ostale aktivnosti realizuju se planiranom dinamikom, a u svakodnevnoj komunikaciji sa partnerima iz inostranstava razmjenjujemo informacije i iskustva rada u novonastaloj situaciji. U periodu od početka krize radili smo i na pripremi projektnih predloga u okviru međunarodnih konkursa za prijavu projekata. Podnijet je zavidan broj prijava na konkurs u okviru programa Kreativna Evropa. Prijave su podnijete i na konkurs Centralno-evropske inicijative, tematski posvećenog upravo učenju na daljinu, koje je u datoj situaciji postalo izuzetno aktuelno kao jedini način organizacije nastave za studente širom svijeta.

Rektorat je koordinator jedinog strukturnog projekta izgradnje kapaciteta u visokom obrazovanju pod nazivom Jačanje internacionalizacije na univerzitetima u Crnoj Gori kroz efikasno strateško planiranje (IESP), koji je u 2019. godini odobren za finansiranje u Crnoj Gori kao projekat prve kategorije najkvalitetnijih aplikacija. Ovaj projekat je fokusiran na uspostavljanje strateškog planiranja u oblasti internacionalizacije, razvoj mehanizama za monitoring i evaluaciju procesa internacionalizacije, unapređenje znanja i vještina nastavnog i administrativnog osoblja za učešće u procesu internacionalizacije i osnivanje Jezičkog centra za internacionalizaciju, kao i unapređenje preduslova za povećanje mobilnosti studenata, akademskog, istraživačkog i neakademskog osoblja.

Projektom je planirano i uvođenje nastave na engleskom jeziku na određenom broju predmeta na svim nivoima studija i na svim fakultetskim jedinicama, kao i akreditacija interdisciplinar-

Mobilnost važna za internacionalizaciju

Studentska mobilnost, kao i mobilnost akademskog, istraživačkog i neakademskog osoblja, jedan je od važnih aspekata internacionalizacije Univerziteta. Univerzitet Crne Gore s ponosom može reći da je već 12 godina dio velike Erasmus porodice i da veoma uspješno koristi sve prednosti koje pruža učešće u Erasmus programu. Univerzitet danas učestvuje u 122 projekta međunarodne kreditne mobilnosti, a sporazumi u okviru ovih projekata našim studentima, akademskom, istraživačkom i administrativnom osoblju omogućavaju mobilnost tokom studija, odnosno periode studijskog boravka, istraživanja i usavršavanja na više od 100 evropskih univerziteta. U posljednjih pet godina realizovane su 733 odlazne studentske mobilnosti i 501 mobilnost akademskog i administrativnog osoblja Univerziteta. U istom periodu na Univerzitetu Crne Gore studirala su 164 strana studenta, a 315 profesora i istraživača sa evropskih univerziteta učestvovalo je u nastavi i ostvarilo značajne projektne aktivnosti na našem Univerzitetu. Uvijek sa ponosom ističemo da naši studenti ostvare odlične rezultate tokom mobilnosti na partnerskim institucijama. Mnogi od njih produže mobilnost, ili je ponovo iskuse u nekoj drugoj partnerskoj zemlji. Kada se vrate u Crnu Goru oni su bogatiji u svakom smislu i u svim sferama života, usavrše znanje engleskog jezika, mnogi nauče i jezik domaćina, i steknu nova znanja i vještine koje im koriste kako tokom nastavka studija tako i kasnije, prilikom zaposlenja.

Ako se uzmu u obzir i drugi međunarodni i nacionalni projekti, dolazimo do iznosa od preko 3,5 miliona eura sopstvenih prihoda po osnovu projektnih aktivnosti u 2019. godini. Imajući u vidu da je u 2017. godini ovaj prihod bio 430.000 eura, zaključujemo da smo za dvije i po godine prihode od međunarodnih projektnih aktivnosti povećali preko osam puta

Zgrada Rektorata - Foto: arhiva UCG

nih ljetnjih škola na engleskom jeziku. Očekujemo da će ovaj projekat ostvariti značajan uticaj na konkurentnost i vidljivost univerziteta, što će biti rezultat unaprijeđenih kapaciteta u oblasti internacionalizacije, kao i primjene strateških planova i realizacije konkretnih mjera u ovom domenu. Svjesni potrebe stalnog usavršavanja svojih institucionalnih kapaciteta, Univerzitet će kroz projekat IESP unaprijediti procese upravljanja, donošenja odluka i krei-

ranja politika u oblasti internacionalizacije i na taj način će biti u stanju da još bolje odgovori na potrebe i zahtjeve crnogorskog društva i privrede.

- **Šta konkretno donose ostali koordinatorški projekti?**

Ostali koordinatorski projekti imaju za cilj intenziviranje saradnje sa renomiranim inostranim univerzitetima, modernizaciju nastave stručnog engleskog jezika, osnivanje Centra za

pravne klinike, unapređenje praktične nastave za studente Pravnog fakulteta, adaptaciju odgovarajuće literature za studente sa oštećenjem sluha i vida, kao i niz drugih aktivnosti usmjerenih ka povećanju međunarodne razmjene studenata i osoblja Univerziteta. Kao društveno odgovorna institucija Univerzitet Crne Gore i svojim projektnim aktivnostima doprinosi razvoju crnogorskog društva i privrede, pa neki od ciljeva IPA projekata uključuju valori-

zaciju turističke ponude podvodne kulturne baštine Istočnog Jadrana, istraživanje prekogranične vodene biološke raznolikosti u cilju boljeg upravljanja i održivog korišćenja kulturnog i prirodnog nasljeđa, primjenu informacijskih tehnologija i modela e-carinskih procedura u primjeni inovativnih rješenja tokom obavljanja inspekcijskog nadzora i kontrole na graničnim prelazima, uspostavljanje mreže javnih i privatnih operatera u oblasti logistike

i pomorskog transporta uz primjenu savremene tehnologije, kao i razvoj preventivne stomatološke zdravstvene zaštite u južnoj Hrvatskoj, zapadnoj Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori.

● ***Sa kojim zemljama saraduje UCG kada je riječ o IPA programu i prekograničnoj saradnji?***

Kada su u pitanju naše projektne aktivnosti u IPA programu prekogranične saradnje, Univerzitet je u prethodne

dvije godine dobio 10 projekata u okviru prvog poziva Interreg IPA programa prekogranične saradnje „Italija - Albanija - Crna Gora“, tri projekta u okviru poziva Interreg IPA programa prekogranične saradnje „Hrvatska - Bosna i Hercegovina - Crna Gora“ i dva projekta u okviru Interreg MED programa.

● ***Kolika je zastupljenost u projektima međunarodnih naučnih programa HORIZONT 2020 i COST?***

Univerzitetske jedinice aktivno učestvuju i u projektima međunarodnih naučnih programa HORIZONT 2020 i COST. U prethodnoj godini započeli smo partnerstva u tri naučnoistraživačka projekta H2020 programa, a u pozivu za finansiranje H2020 i COST projekata u ovoj godini Univerzitet je dobio još 11 projekata od 13 odobrenih, među kojima je učešće u još četiri naučnoistraživačka projekta H2020 programa, kao i sedam projekata odobrenih za finansiranje u okviru programa Evropske saradnje u oblasti nauke i tehnologije odnosno programa COST.

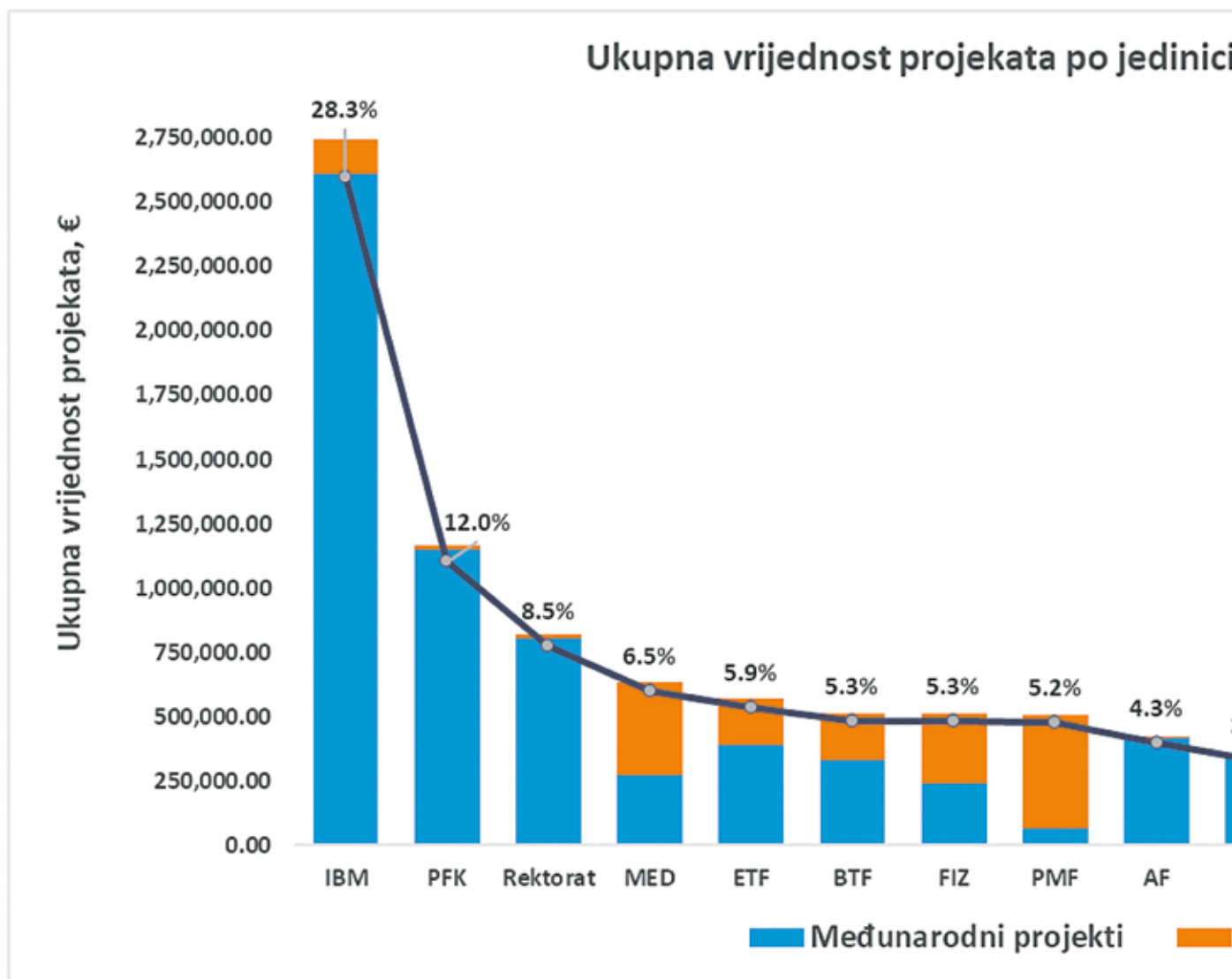
● ***Na čemu će biti akcenat u narednom periodu?***

Univerzitet će u narednom periodu biti posvećen intenziviranju međunarodne saradnje, u skladu sa ciljevima koje smo zacrtali Strategijom razvoja za period 2019 - 2024. godine. Aktivnosti koje će dovesti do realizacije postavljenih ciljeva su brojne i obuhvataju međunarodnu mobilnost studenata i osoblja, razmjenu znanja i prakse, intenzivniju akademsku umreženost, internacionalizaciju kurikuluma i uvođenje studijskih programa na engleskom jeziku, organizaciju međunarodnih konferencija i interdisciplinarnih ljetnjih škola, realizaciju novih međunarodnih projektnih aktivnosti, i ostvarivanje raznih vidova prekogranične saradnje.

● ***Šta dobija UCG kroz poboljšanu međunarodnu vidljivost?***

Kroz bolju međunarodnu vidljivost ostvarićemo i bolju poziciju u Evropskom prostoru visokog obrazovanja i Evropskom istraživačkom prostoru, ojačaćemo postojeća i intenzivirati uspostavljanje novih partnerstava sa evropskim univerzitetima u oblasti obrazovanja i istraživanja. Akcenat će svakako biti na intenziviranju naučnoistraživačke saradnje i učešća u međunarodnim pozivima za finansiranje projekata kroz programe i inicijative koji omogućavaju bržu integraciju Univerziteta Crne Gore u Evropski istraživački prostor. Naš cilj je da omogućimo unapređenje naučnoistraživačkih kapaciteta, privlačenje sredstava iz međunarodnih fondova, umrežavanje i usavršavanje kadrovskih resursa, i jačanje akademske konkurentnosti UCG.

NA UCG U TOKU VEL

REFORMA DOKTORSKIH STUDIJA NA UCG

Rektorat je koordinator trogodišnjeg međunarodnog projekta „Reforma doktorskih studija u Crnoj Gori i Albaniji, primjer dobre prakse - MARDS“, koji se realizuje kroz program Erasmus + izgradnja kapaciteta u visokom obrazovanju (CBHE). Glavni cilj projekta je reforma doktorskih studija u skladu sa Salzburškim principima i uspostavljanje održive i moderne zajedničke doktorske škole između dvije partnerske zemlje, koja će poslužiti kao primjer „dobre prakse“ za region. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi

200.740 eura.

JAČANJE INTERNACIONALIZACIJE I STRATEŠKO PLANIRANJE NA UCG

Rektorat je koordinator dvogodišnjeg međunarodnog projekta pod nazivom „Jačanje internacionalizacije na univerzitetima u Crnoj Gori kroz efikasno strateško planiranje - IESP“, koji se realizuje u okviru Erasmus+ programa CBHE. Poboljšanje međunarodne konkurentnosti i vidljivosti crnogorskih visokoškolskih ustanova pružanjem optimalnog modela za jačanje kapaci-

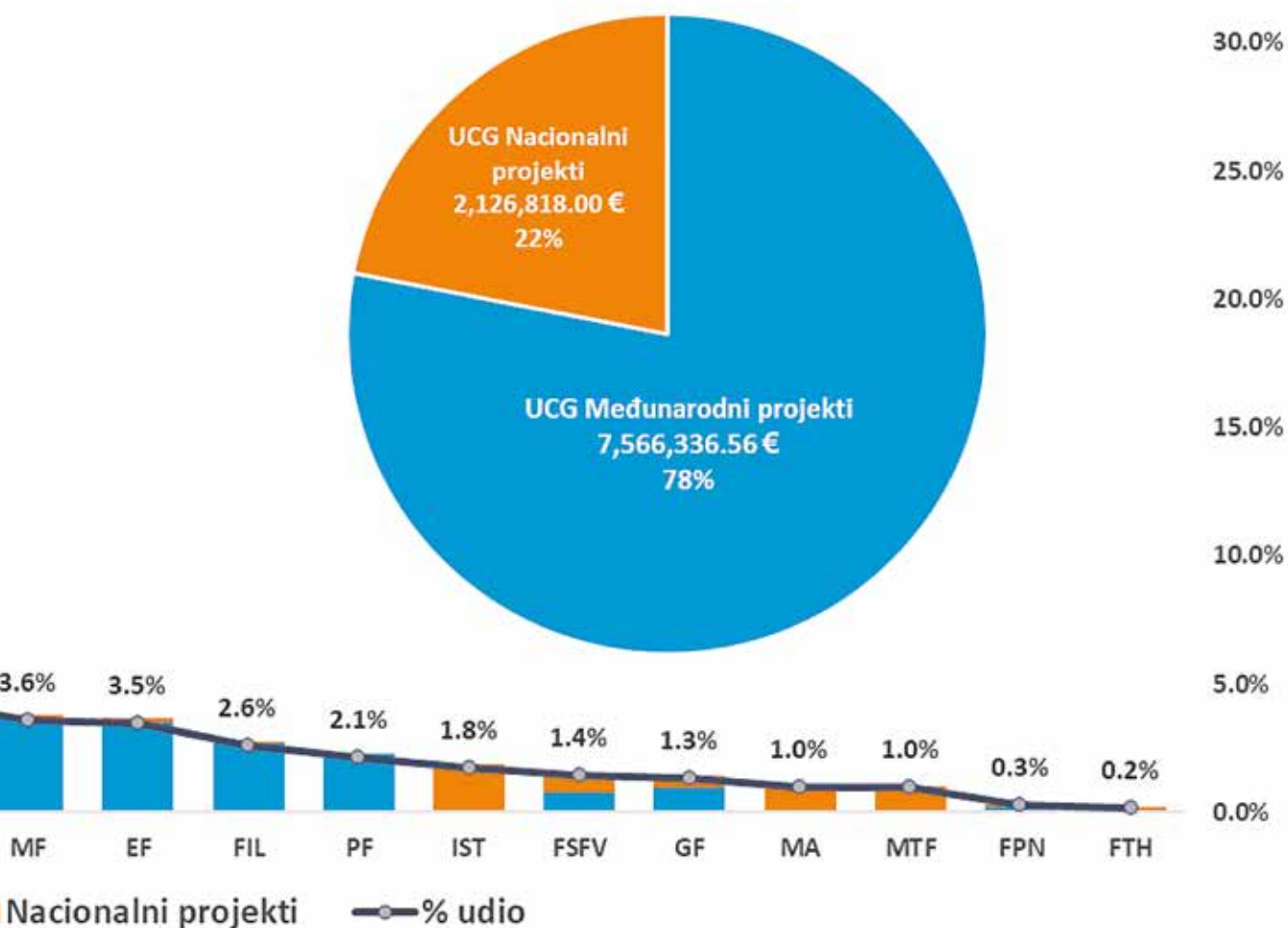
teta za različite aspekte internacionalizacije, predstavlja glavni cilj IESP-a. Kroz projekat će se izraditi Strategija internacionalizacije za period 2020-2025. godine koja mora da obuhvati opšta pitanja kao što su vizija internacionalizacije sa strateškim ciljevima. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 199.666 eura.

UMREŽAVANJE ISTRAŽIVANJA I OBRAZOVANJA

Rektorat je partner institucija u trogodišnjem međunarodnom projektu

IKI BROJ PROJEKATA

UCG za period 1.10.2017- 1.10.2020.

„GEANT umrežavanje istraživanja i obrazovanja“ koji se realizuje u okviru programa Horizont 2020. Cilj projekta da se kroz razvijenu GEANT mrežu od preko 250 istraživačkih centara iz 40 zemalja širom Evrope jačaju komponente Digitalne agende za Evropu.

Napomena:

UCG će od januara 2021. godine biti uključen kao partner institucija u tri nova projekta u okviru Erasmus+ CBHE programa:

„Jačanje univerzitetske autonomije i povećanje odgovornosti i transparentnosti univerziteta Zapadnog Balkana

- STAND”,

„Digitalno preduzetničko gnezdo i industrija 4.0 u Crnoj Gori - DIGENEST”,

„Poboljšanje procesa obrazovanja razvojem multimedijalne platforme za e-učenje i pametnih učionica - SMART-TEL”.

ARHITEKTONSKI FAKULTET

Virtuelni pristupi u promociji kulturnog nasljeđa

AF je partner u dvogodišnjem međunarodnom projektu „Virtuelna stvarnost i 3D iskustva kako bi se

poboljšala teritorijalna atraktivnost, pametno upravljanje kulturnom baštinom i turistički razvoj - 3D-IMP-CT“, koji se realizuje u okviru Interreg IPA (ITA-ALB-CG) programa. Cilj projekta je uvođenje novih pristupa u promociji kulturnog nasljeđa ka pametnom i održivom ekonomskom razvoju, upravljanju destinacijama i marketingom, poboljšanju teritorijalne privlačnosti, pametnom upravljanju i turističkom razvoju kulturnog nasljeđa. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 190.076 eura.

Centar za energetske efikasnosti i

Arhitektonski fakultet, Podgorica - Foto: Dejan Kalezić

3D tehnologiju

AF je partner u međunarodnom projektu „Regionalni HUB za energetske efikasnost -REEHUB“, u okviru Interreg IPA (ITA-ALB-CG) programa koji traje od 2018. do 2020. godine. Cilj projekta je da strateški doprinese procesu najbolje prakse za uštedu energije, unapređenje energetske efikasnosti kroz inovativne tehnike i dobre navike u ponašanju potrošača stvarajući tako regionalni Hub, povezan kao mreža, smješten u javnim zgradama u svim regionima, gde će se organizovati aktivnosti izgradnje kapaciteta i prikupljati edukativni materijal za reviziju energetske efikasnosti u građevinskom sektoru. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 100.100 eura.

BIOTEHNIČKI FAKULTET

Razvoj održivih sistema i politika na prirodnim travnjacima

BTF je partner u petogodišnjem međunarodnom projektu „Razvoj održivih sistema i politika na prirodnim travnjacima - SUPER-G“, koji se realizuje kroz Horizont 2020 program. Cilj projekta je da se razviju modeli podrške, radi donošenja odluka na nivou farmi za upravljanje prirodnim travnjacima

kako bi se poboljšala proizvodnja biljne mase za ishranu stoke i unaprijedile ekosistemske usluge koje daju prirodni travnjaci (livade i pašnjaci). Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 167.000 eura.

Modernizacija i internacionalizacija visokog obrazovanja u oblasti zaštite bilja

Biotehnički fakultet je partner u trogodišnjem međunarodnom projektu „Harmonizacija i inoviranje studijskog programa doktorskih studija za unapređenje zdravlja biljaka i održivu poljoprivredu - HarISA“ koji se realizuje u okviru Erasmus+ CBHE programa. Projekat ima za cilj da pruži podršku modernizaciji i internacionalizaciji visokog obrazovanja u oblasti zaštite bilja i da doprinese saradnji između Evropske unije i zemalja Zapadnog Balkana u sprovođenju politike EU u ovoj oblasti. Projektom koordinira Univerzitet iz Zagreba. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 82.853 eura.

Kolektivni pristup istraživanjima za održivi razvoj visokoplaninskih oblasti

BTF je partner u četvorogodišnjem međunarodnom projektu „Kolektivni pristup istraživanju i inovacijama za održivi razvoj u visoravni (planina) -

HIGHLANDS.3“ koji se realizuje kroz Horizont 2020 program i koji će trajati od 2020. do 2024. godine. Cilj projekta je da podstakne kolektivna istraživanja i inovacije, utemeljene na izgradnji kapaciteta i razmjeni lokalnog i globalnog znanja i iskustva. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 27.400 eura.

Informaciono-komunikacione tehnologije pognozer bolesti vinove loze

BTF je partner na dvogodišnjem nacionalnom projektu „Sistemi podrške odlučivanju na bazi web platforme u cilju unapređenja održivosti vinogradarskog sektora u Crnoj Gori i Italiji - VITI-SUST“, u okviru programa Ministarstva nauke. Cilj projekta je stvaranje uloge informaciono-komunikacione tehnologije u prognozi pojave bolesti vinove loze. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 20.000 eura.

Suzbijanje bolesti vinove loze

BTF je koordinator dvogodišnjeg nacionalnog projekta „Ispitivanje biološke efikasnosti novosintetisanih jedinjenja i biljnog ekstrakta prema najznačajnijim oboljenjima vinove loze u Crnoj Gori - BIOEXTRA“ u okviru programa Ministarstva nauke. Cilj projekta je sinteza, fizičko-hemijska karakterizacija novih kompleksnih jedinjenja serije prelaznih metala sa

Ekonomski fakultet, Podgorica - Foto: Igor Šljivančanin

derivatima pirazola, kao i dobijanje i karakterizacija biljnog ekstrakta u svrhu ispitivanja njihovog fungicidnog djelovanja prema gljivama prouzrokovateljima bolesti vinove loze. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 15.000 eura.

EKONOMSKI FAKULTET

Dualno obrazovanje - jačanje kompetencija studenata i lakši put do zaposlenja

EF je partner u međunarodnom trogodišnjem projektu „Jačanje kapaciteta za implementaciju dualnog visokog obrazovanja u Crnoj Gori - DUALMON“ u okviru Erasmus+ programa CBHE. Cilj projekta je stvaranje uslova za razvoj dualnog obrazovanja i poboljšanje kompetencija diplomiranih studenata u Crnoj Gori prema potrebama poslodavaca kako bi se povećale mogućnosti za njihovo zapošljavanje, povećala motivacija studenta da studiraju stižući istovremeno praktične kompetencije, kao i da bi se omogućio pristup visokom obrazovanju učenicima iz porodica sa nižim dohotkom. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 251.370 eura.

Ekspertizom do odgovora na iza-

zove politike proširenja

EF je koordinator međunarodnog trogodišnjeg projekta „Centar izvrsnosti - Izazovi politike proširenja: EU versus kineskoj diplomatiji na Zapadnom Balkanu“, u okviru Erasmus+ Žan Mone programa. Centar izvrsnosti će biti ključno mjesto za izuzetnost i kompetentnost znanja, u okviru nastave i istraživanja u oblasti evropskih studija. Kroz angažman istaknutih domaćih, EU stručnjaka i šire, kroz stvaranje sinergije i transnacionalnih veza između institucija, imaće za cilj stvaranje nacionalnog istraživačkog tima koji će obezbijediti ekspertizu, na kojoj bi donosioci odluka mogli da zasnivaju odluke. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 53.390 eura.

ELEKTROTEHNIČKI FAKULTET

Energija i održiva životna sredina kroz prekogranično upravljanje

ETF je partner na četvorogodišnjem međunarodnom projektu „Prekogranično upravljanje promjenljivim obnovljivim izvorima energije i jedinicama za skladištenje - CROSSBOW“ koji se realizuje u okviru H2020 programa. Cilj projekta je integracija obnovljivih izvora energije i sistema za skladištenje

električne energije u elektroenergetski sistem, kao i način upravljanja takvog, savremenog elektroenergetskog sistema u uslovima interkonekcije i postojanja tržišta električne energije. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 105.000 eura.

Nacionalna inicijativa za Otvorenu nauku u Evropi

ETF je partner na trogodišnjem međunarodnom projektu „Nacionalna inicijativa za Otvorenu nauku - NI4OS-Europe“ koji se realizuje u okviru H2020 programa, koji traje od 2019. do 2022. godine. Cilj projekta je da postane jedan od glavnih kontributora portfolija EOSC (European Open Science Cloud - OSC), da doprinese EOSC upravljačkoj strukturi i omogući implementaciju principa Otvorene nauke u zemljama koje učestvuju u realizaciji projekta. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 104.612 eura.

Ekonomično održavanje mašina putem zvuka

ETF je partner na nacionalnom trogodišnjem projektu „Uređaj za detekciju stanja i otkaza na rotacionim mašinama na bazi akustičkih signala - FASTER“, koji se realizuje u okviru EUREKA programa. Aktivnosti FASTER projekta odnose se na kreiranje

i dizajn malog mobilnog uređaja koji može magnetima da se postavi na šasiju rotacione mašine i bežičnom komunikacijom da ažurira informacije vezane za stanje mašine na glavnom serveru. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 45.000 eura.

Saradnja operatora Jugoistočne Evrope za niže cijene električne energije

ETF je partner na četvorogodišnjem međunarodnom projektu „Jačanje saradnje operatora prenosa električne energije Jugoistočne Evrope kroz mehanizam uspostavljanja tržišta električne energije - TRINITY“ kroji se realizuje u okviru H2020 programa. Cilj projekta je da kroz razvoj četiri nezavisna, ali međusobno komplementarna softverska rješenja, olakša penetraciju obnovljivih izvora energije i omogući međusobno povezivanje tržišta električne energije u regionu Jugoistočne Evrope kroz poboljšanje saradnje i koordinacije između operatora prenosnih sistema. Niže cijene za krajnje potrošače i veći finansijski prihod za elektroenergetski sistem treba da budu rezultat projekta. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 20.000 eura.

FAKULTET POLITIČKIH NAUKA

Evropsko društveno istraživanje

Na Fakultetu političkih nauka realizuje se međunarodni projekat „Evropsko društveno istraživanje u Crnoj Gori“, a koji traje od 2020. do 2021. godine. Cilj je prikupljanje, interpretacija i diseminacija kvalitetnih, uporedivih i rigoroznom naučnom procedurom prikupljenih podataka o stanju u društvu, stavovima, Budžetima i obrascima ponašanja građana u državama Evrope u okviru 10 runde istraživanja. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 34.079 eura.

Virtuelni nastavni programi

FPN je partner na trogodišnjem međunarodnom projektu „Akademska mreža koja podržava politike EU prema Zapadnom Balkanu sa naglaskom na regionalnoj saradnji zasnovanoj na pomirenju - ANETREC“ u okviru Erasmus+ Jean Monnet programa. Glavni cilj projekta je kreiranje virtuelnih nastavnih programa koje će predavači i profesori inkorporirati u nastavu na svojim predmetima, a tiču se aktuelnih tema za region Balkana - pomirenje, multikulturalizam, ljudska prava, religija i migracije. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 15.852 eura.

FAKULTET ZA SPORT I FIZIČKO VASPITANJE

Evropski sistem za praćenje fitnesa

FSFV je partner u međunarodnom trogodišnjem projektu „Evropski si-

Fakultet za sport i fizičko vaspitanje, Nikšić - Foto: Dejan Kalezić

Filološki i Filozofski fakultet, Nikšić - Foto: Duško Miljanić

stem praćenja fitnesa (EUFITMOS)“, koji se realizuje u okviru programa Erasmus+ Saradnja u partnerstvu na sportskom polju i neprofitnim evropskim sportskim događajima. Cilj projekta je stvaranje evropske mreže za praćenje kondicije kod mladih koja će premostiti razlike u znanju, napraviti tačne smjernice, ustanoviti koncept za praćenje i ocjenjivanje u zemaljama i između različitih setova pokazatelja o kondiciji. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 39.909 eura.

Vještina sportskih administratora

FSFV je partner u međunarodnom trogodišnjem projektu „Unapređenje vještina sportskih administratora učenjem kroz međunarodnu mobilnost“, u okviru Erasmus+ programa S2A Sport Mobility. Cilj S2A Sport Mobility projekta je da kroz mobilnost, odabrani sportski administratori učestvuju u tansacionalnim programima za sportsku administraciju. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 30.000 eura.

Aktivno u borbi protiv namještenih utakmica, dopinga i diskriminacije u sportu

FSFV je partner u međunarodnom dvogodišnjem projektu „Sport bez stereotipa - SWOST“ u okviru programa Erasmus+ Sport, Youth and EU Aid Volunteers. Cilj projekta je da omogući svima zainteresovanima da se uključe

u sport i tjelesne aktivnosti, sa jednakim mogućnostima, da promovise volontiranje, zapošljavanje u sportu, te obrazovanje sportskih kadrova. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 22.349 eura.

FILOLOŠKI FAKULTET

Reformisanje programa stranih jezika na crnogorskim univerzitetima

FLL je koordinator međunarodnog trogodišnjeg projekta „Reformisanje programa stranih jezika na crnogorskim univerzitetima - ReFLAME“ koji se realizuje u okviru Erasmus+ programa CBHE. Glavni cilj projekta je jačanje kapaciteta, međusobna i međunarodna saradnja crnogorskih univerziteta u pogledu ponude moderne i tržišno orijentisane nastave stranih jezika na nematičnim fakultetima, kao i osnaživanje nastave drugog stranog jezika na svim fakultetima. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 243.532 eura.

FILOZOFSKI FAKULTET

Centar za obuku nastavnika

FIZ je partner u trogodišnjem međunarodnom projektu „Stalno se usavršavajte - KEY“ koji se realizuje u okviru Erasmus+ CBHE programa. Opšti cilj KEY projekta je jačanje uloge ustanova

za obrazovanje nastavnika u sistemu kontinuiranog profesionalnog razvoja (KPR) u predškolskom vaspitanju i obrazovanju u Srbiji i u Crnoj Gori. U okviru ovog projekta uspostavljen je Centar za obuku nastavnika. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 135.969 eura.

Geoinformatičke studije u korak sa vremenom

FIZ je partner u trogodišnjem međunarodnom projektu „Učenje zasnovano na problemima u poslovanju u cilju dostizanja akademske izvrsnosti u oblasti geoinformatike - GEOBIZ“ koji se realizuje u okviru Erasmus+ CBHE programa. Cilj projekta je jačanje kapaciteta akademskih institucija radi boljeg odgovora na zahtjeve rastuće industrije geoinformatike. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 59.134 eura.

GRADEVINSKI FAKULTET

Upravljanje vodnim resursima

GF je partner u trogodišnjem međunarodnom projektu „Unapređenje master programa u oblasti upravljanja vodnim resursima na prostoru Zapadnog Balkana - SWARM“ koji se realizuje u okviru Erasmus+ CBHE programa. Cilj projekta je modernizacija, pristupačnost i internacionalizacija visokog ob-

Građevinski fakultet, Podgorica - Foto: Dejan Kalezić

razovanja u oblasti upravljanja vodnim resursima, jačanje njegove važnosti za tržište rada i društvo, povećanje nivoa kompetencija i vještina eksperata za upravljanje vodnim resursima unapređenjem postojećeg programa master studija. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 87.055 eura.

Prototip pametnih zgrada

GF je partner u dvogodišnjem međunarodnom projektu "Pametne zgrade za seizmički otpornu Crnu Goru - PAZSOCC" koji se realizuje kroz program podsticanja učešća u Horizont 2020 i COST projektima Ministarstva nauke. Cilj projekta je da se u Crnoj Gori po prvi put primjene inovativne tehnologije monitoringa konstrukcije zgrada u realnom vremenu u funkciji povećanja operativne pripremljenosti na dejstvo zemljotresa. Rezultat ovog projekta je jedna prototipna instrumentalizovana "pametna" zgrada opremljena sensorima od strane H2020 RISE projekta i prva takve vrste u Crnoj Gori. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 19.000 eura.

INSTITUT ZA BIOLOGIJU MORA

Prvi javni morski akvarijum

IBM mora je koordinator trogodišnjeg projekta „Centar za zaštitu biološke raznovrsnosti mora Boka Akvarijum

- MonteAqua“. Cilj je rekonstrukcija dijela zgrade Instituta za biologiju mora i uspostavljanje Centra za zaštitu biodiverziteta Jadrana „Boka akvarijum“, sa prvim javnim morskim akvarijumom u Crnoj Gori. Projekat finansira Ministarstvo spoljnih poslova Norveške i Ambasada Norveške. Finansijsku podršku dalo je i Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja kroz projekat Midas II. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi predviđeno 1.141.183 eura.

Povezivanje visokog obrazovanja sa privredom

IBM mora je partner u četvorogodišnjem međunarodnom projektu „Održivi i inovativni lanac Budžeti agro hrane i ribarstva za prekogranično tržište malih i srednjih poduzeća - Food4Health“, u okviru Interreg IPA CBC (IT-AL-CG) programa. Cilj projekta je izgradnja multifunkcionalnih centara u partnerskim zemljama, čiji će rad doprinjeti razvoju malih i srednjih preduzeća iz oblasti poljoprivrede i ribarstva, međunarodnom povezivanju i razvoju tržišta, brendiranju lokalnih tradicionalnih proizvoda, a sve kroz razvoj nauke i povezivanje sektora visokog obrazovanja sa sektorom privrede. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 576.372 eura.

Nova turistička prekogranična ponuda

IBM mora je partner u trogodišnjem međunarodnom projektu „Istražite prekograničnu vodenu biološku raznolikost - EXChAngE“, u okviru programa Interreg IPA CBC (HR-BiH-CG). Kroz projekat će se razviti nova turistička ponuda - turistička ruta Kotor i akvarijum Boka, kao i novi turistički proizvod - Plava propusnica (eng. Blue Pass) koja omogućava nove tematske rute - Kotor i Akvarijum Boka. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 410.000 eura.

Uticaj ribarstva na životnu sredinu

IBM mora je partner u dvogodišnjem međunarodnom projektu „Jadranska mreža za morski ekosistem - ADRI-NET“, u okviru Interreg IPA CBC (IT-AL-CG) programa. Svrha projekta je da se problemu upravljanja priobalnim područjem pristupi na što obuhvatniji način, sa naglaskom na razmjenu iskustava dobre ribolovne prakse. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 147.680 eura.

Novi pristup upravljanju morskim i obalnim područjima

IBM mora je partner u trogodišnjem međunarodnom projektu „Model za održivo upravljanje morskim i obalnim područjem, za prekogranična slaništa, zaštitu biodiverziteta i ekosistemskih usluga - BLUE LAND“, u okviru Interreg IPA CCBC (IT-AL-CG). Cilj projekta je de-

finisanje, razvijanje i implementacija participativnog i ekosistemskog modela za zaštitu morskih i obalnih područja, staništa, bioraznovrsnosti, koji bi mogli predstavljati oblik upravljanja porediv sa Marine Protected Area (MPA), uz dodatnu korist širokog auditorijuma unutar lokalne zajednice i lakši postupak priznavanja i sprovođenja politika upravljanja. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 116.117 eura.

Za čistije plaže

IBM mora je partner u dvogodišnjem međunarodnom projektu „Održivost vodenih pejzaža ponovnom upotrebom otpada iz mora - WELCOME“, u okviru Interreg IPA CBC (IT-AL-CG) programa. Ponovno korišćenje drvenog otpada u cilju formiranja antierozivnih obalnih sistema kroz održiv i ekonomski prihvatljiv pristup, glavni je cilj projekta. Projektne aktivnosti podrazumijevaju monitoring nekoliko plaža na crnogorskoj obali, sakupljanje otpada i njegovo ponovno korišćenje. Budžet projekta namijenjenog za projekat UCG iznosi 112.600 eura.

Mali obalni ribolov i akvakultura

IBM mora je partner u dvogodišnjem međunarodnom projektu „Promovisanje transnacionalne mreže za mali obalni ribolov i akvakulturu u Jadransko - Jonskoj makroregiji - ARIEL“, u okviru Interreg Adrion programa. Cilj ARIEL projekta je da promoviše tehnološka i netehnološka rješenja i inovacije u malom obalnom ribolovu i akvakulturi među naučnicima, političarima i preduzetnicima, djelujući kao mreža znanja i uzimajući u obzir kompleksne ekološke, ekonomske i društvene izazove. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 92.965 eura.

Obrazovanjem protiv rizika od invazivnih vrsta na Zapadnom Balkanu

IBM mora je partner u međunarodnom projektu „Jačanje obrazovnih kapaciteta za upravljanje rizikom od stranih akvatičnih vrsta na Zapadnom Balkanu - RiskMan“, koji se realizuje kroz Erasmus+ CBHE program. Glavni cilj projekta je podizanje javne svijesti i jačanje obrazovnog kapaciteta za upravljanje rizikom stranih i invazivnih vrsta u regionu Zapadnog Balkana, kao i podsticanje saradnje između zemljama. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 89.335 eura.

Zajednica Plavog rasta

IBM mora je partner u međunarodnom projektu „Zajednica Plavog rasta“, u okviru Interreg MED programa. Projekat namjerava postići dva ključna cilja - bolji prenos tehničkih rezultata modularnih projekata u kreiranju politika, kao i razvoj Plave ekonomije i preduzetništva, uglavnom za mala i srednja poduzeća. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 88.800 eura.

Uskladjivanje zaštite biodiverziteta morskih područja

Institut za biologiju mora, Kotor - Foto: Duško Miljanić

IBM mora je partner u trogodišnjem međunarodnom projektu „TUNE UP“ projektu u okviru Interreg Med WETNET programa. Projekat se bavi potrebom za strateškim i kolaborativnim pristupom u upravljanju i zaštiti biodi-

verziteta, testiranjem i kapitalizacijom alata za upravljanje na osnovu iskustava iz ugovora o rijekama/močvarama. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 86.151 eura.

Atlas mapa stanja i opasnosti

IBM mora je partner u trogodišnjem međunarodnom projektu „Razmjena i unapređivanje sposobnosti za rješavanje prijetnji po životnu sredinu u Mediteranskom moru - SHAREMED“, u okviru Interreg Med programa. Pro-

jekat će uključiti sve zainteresovane strane, nadležne institucije i vlasti, u zajedničkom definisanju aktuelne i regionalne strategije, te stvoriti bazu koherentnih podataka, definisati zajedničke procedure i izgraditi atlas mapu

stanja i opasnosti, te istražiti potencijal novih metodologija posmatranja, procjene i rješavanja prijetnji po životnu sredinu u mediteranskom morskome području. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 70.000 eura.

Istorijski institut, Podgorica - Foto: Duško Miljanić

ISTORIJSKI INSTITUT UNIVERZITETA CRNE GORE

Mobilne aplikacije i digitalne platforme

IST je koordinator dvogodišnjeg nacionalnog projekta „Crna Gora na političkoj i kulturnoj mapi Evrope - CLIO MAP“, u okviru programa Ministarstva nauke. Cilj projekta je uvećavanje i obogaćivanje baze znanja o istorijskim, društvenim i kulturnim procesima koji su odlučujuće uticali na formiranje crnogorske baštine, utvrđivanje njenih osobina i pojavnih oblika, kao i stvaranje novih servisa, poput komercijalne mobilne aplikacije, za njihovu dalju valorizaciju. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 88.021 eura.

Kreiranje tematskog virtuelnog muzeja

IST je koordinator dvogodišnjeg nacionalnog projekta „Virtuelni muzej kulturno-istorijskog naslijeđa basena Skadarskog jezera - VIRTUS“, u okviru programa Ministarstva nauke. Cilj projekta je kreiranje opširne, a lako dostupne i precizne digitalne platforme za prezentaciju, promociju i valorizaciju bogate kulturno-istorijske baštine basena Skadarskog jezera, imajući u vidu da ovo područje predstavlja okosnicu istorijskih i društvenih uticaja koji su oblikovali crnogorski identitet. Budžet

Zgrada Rektorata, Podgorica - Foto: Miodrag Zarubica

Mašinski fakultet, Podgorica -
Foto: Dejan Kalezić

projekta namijenjenog za UCG iznosi 78.484 eura.

MAŠINSKI FAKULTET

Uspostavljanje centra za komercijalizaciju

MF je partner u trogodišnjem međunarodnom projektu „Obnavljanje veza univerziteta i preduzeća u cilju unapređenja regionalnih inovativnih i preduzetničkih aktivnosti - KnowHub“ u okviru Erasmus+ CBHE programa. Cilj projekta je realizacija i formiranje centara za komercijalizaciju koji će biti razvijeni na svim univerzitetima koji učestvuju i to ne kao istraživački centri, već kao interfejs između visokoškolske ustanove i preduzeća i društva. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 113.305 eura.

Razvoj multimedijске platforme za e-učenje i pametnih učionica

MF je partner u trogodišnjem međunarodnom projektu „Poboljšanje procesa obrazovanja kroz razvoj multimedijске platforme za e-učenje i pametnih učionica - SMARTEL“ u okviru Erasmus+ CBHE programa. Cilj projekta je modernizacija nastavnog procesa, a glavni fokus je na razvoju nove univerzitetske usluge - multimedijске mrežne platforme za učenje koja će se umrežavati sa sličnim platformama

drugih partnerskih institucija. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 102.533 eura.

Saradnja Univerziteta sa privredom

MF je partner u trogodišnjem međunarodnom projektu „Održivi univerzitet - Saradnja preduzeća u cilju poboljšanja zapošljavanja svršenih studenata - SUCCESS“ u okviru programa Erasmus+ CBHE. Projekat je usmjeren na modernizaciju univerziteta kroz jačanje partnerstva između univerziteta i preduzeća u oblastima na bazi potreba tržišta, a sa ciljem poboljšanja zapošljavanja studenata. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 71.915 eura.

Efikasniji sistem bezbjednosti saobraćaja

MF je partner u trogodišnjem međunarodnom projektu „Unapređenje bezbjednosti saobraćaja u zemljama Zapadnog Balkana kroz inovacije kurikuluma i razvoj dodiplomskih i master studija - TRAFSAF“ u okviru Erasmus+ CBHE programa. godine. Cilj projekta je stvaranje efikasnijeg sistema bezbjednosti saobraćaja tako što će se putem redovnog obrazovnog sistema riješiti pitanje obuke stručnog kadra s odgovarajućim kompetencijama u oblasti bezbjednosti saobraćaja. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi UCG opredjeljeno 81.178 eura.

Razvoj servisno orjentisanih kompetencija

MF je partner u trogodišnjem međunarodnom projektu „Jačanje i provjera kompetencija vezanih za posao u raznolikim okruženjima učenja na univerzitetima Zapadnog Balkana - E-VIVA“ u okviru Erasmus+ programa. Cilj projekta je uspostavljanje seta inovativnih trening modula, orjentisanih na razvoj servisno orjentisanih kompetencija, koji bi se integrisali u postojeće kurikulume. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 67.445 eura.

Proširenje i unapređenje standarda

MF je partner u dvogodišnjem projektu „Kontekstualni adaptivni ekspertni sistemi za prevenciju rizika transportnih i rudarskih mašina - HAMRISK“ u okviru programa EUREKA. Cilj projekta je procjena rizika rada i održavanja transportnih i rudarskih mašina kroz uvođenje kontekstualnog korektivnog faktora uz korišćenje tehnike modeliranja strukturnim jednačinama, kao tehnike za opis međuzavisnosti pri organizovanju podataka i donošenju složenih odluka. Ministarstvo nauke Crne Gore za tri godine trajanja projekta opredjelilo je 45.000 eura.

MEDICINSKI FAKULTET

Centar izvrsnosti za biomedicinska istraživanja u Crnoj Gori (CEBIMER)

MED je partner u trogodišnjem nacionalnom projektu osnivanja Centra

Foto: Dejan Kalezić

Medicinski fakultet, Podgorica - Foto: Dejan Kalezić

izvrsnosti za biomedicinska istraživanja u Crnoj Gori (CEBIMER), u okviru programa Ministarstva nauke. Jedan od ciljeva projekta je jačanje personalizovane medicine kroz sprovođenje naučnoistraživačke aktivnosti: farmakogenomike, bioinženjeringa kože, rad na čelijskim kulturama za ispitivanje antikancerogenog potencijala, terapijske afereze kao odabrane metode za ekstrakorporalnu hemokorekciju kod pacijenata različite patologije. Budžet projekta namijenjenog za UCG/MED iznosi 238.085 eura.

Uvođenje novih saznanja u terapiji bola

MED je partner u trogodišnjem međunarodnom projektu „Jačanje kapaciteta u medicini bola u zemljama zapadnog Balkana - HEPMP“ u okviru Erasmus+ CBHE programa. Cilj projekta je da se poboljša liječenje bola u zemljama Zapadnog Balkana kroz edukaciju zdravstvenih radnika, ali i podizanju svijesti o potrebi za boljim pristupom problemu. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 120.000 eura.

Unapređenje programa javnog zdravlja

MED je partner u trogodišnjem međunarodnom projektu „Unapređenje studijskih programa u oblasti prava, menadžmenta i ekonomije u ublasti javnog zdravlja i zdravstvene informatike u Crnoj Gori“ u okviru Erasmus+ CBHE programa. Cilj projekta je unapređenje obrazovnog sistema i moder-

nizacija nastavnih planova i programa u oblastima javnog zdravlja u skladu sa poznatim i najboljim praksama EU. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 120.000 eura.

Nivo oralnog zdravlja u Crnoj Gori pod naučnoistraživačkom lupom

MED je partner u dvogodišnjem međunarodnom projektu „Pokretna dentalna klinika - MADE“ u okviru Interreg IPA CBC programa (HR-BiH-CG). Cilj projekta je analiza postojećeg stanja oralnog zdravlja, koja će se u Crnoj Gori procjenjivati na osnovu DMFT indeksa u različitim starosnim grupama kao i različitim rizičnim populacijama. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 93.111 eura.

Nove metode u proučavanju kancera i Alchajmerove bolesti

MED je koordinator dvogodišnjeg nacionalnog projekta „Nove metode za stratifikaciju rizika za progresiju kancera i Alchajmerove bolesti kod pacijenata u Crnoj Gori“, u okviru programa Ministarstva nauke. Projekat će proučavati upotrebu novih metoda za stratifikaciju pacijenata sa Kolorektalnim adenokarcinomom (CAC) i Alzhajmerovom demencijom (AD) prema riziku za progresiju ovih bolesti. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 66.405 eura.

Identifikacija pacijenata sa rizikom za razvoj demencije

MED je partner u trogodišnjem međunarodnom projektu „Retinalna i ko-

Medicinski fakultet, Podgorica - Foto: Dejan Kalezić

gnitivna disfunkcija u dijabetesu tipa 2: Otkrivanje zajedničkih signalnih puteva i identifikacija pacijenata sa rizikom za razvoj demencije - RECOGNISED“ u okviru H2020 programa. Cilj projekta je dokazivanje hipoteze da će neurodegeneracija retine teći paralelno sa neurodegeneracijom mozga i, samim tim, znakovi neurodisfunkcije pri pregledu retine biće evidentniji kod onih pacijenata koji imaju brzo opadanje kognitivnih funkcija. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 54.875 eura

Inovirane metode liječenja

MED je koordinator dvogodišnjeg nacionalnog projekta „Balneološki značaj peloida, mineralne vode, ljekovitog i aromatičnog bilja na inflamatorni odgovor kod reumatoidnih i kardiovaskularnih bolesti - BEPMARK“, u okviru programa Ministarstva nauke. Cilj projekta je uvođenje novih i razvijanje postojećih istraživačkih metoda kako bi se stvorili uslovi za eksperimentalna istraživanja i formirala nova istraživačka laboratorija za praćenje biomehanizama i regulacije efekata novih terapijskih modaliteta kako na ćelijskom tako i na nivou cijelog ljudskog organizma. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 12.000 eura.

METALURŠKO-TEHNOLOŠKI FAKULTET

Unapređenje performansi materijala u specifičnim uslovima primjene

MTF je partner na trogodišnjem projektu „Dizajniranje i procesiranje legura visokohromnog gvožđa sa ciljem unapređenja performansi livenih kugli za mljevenje - Cast Balls“ u okviru EUREKA programa. Glavni cilj navedenog projekta jeste dizajniranje i procesuiranje legura visokohromnog gvožđa kako bi se unaprijedile performanse livenih kugli za mljevenje, odnosno omogućila njihova industrijska proizvodnja u dvije kompanije. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 45.000 eura.

Elektrohemijski biosenzori u prevenciji i ranoj diagnostici

MTF je partner na trogodišnjem projektu „Razvoj test trakica na bazi elektrohemijskih biosenzora za određivanje koncentracije biomarkera bolesti u cilju rane dijagnostike i prevencije - MED-BIO-TEST“ u okviru EUREKA programa. Cilj projekta je rana dijagnostika i prevencija, na osnovu koncentracije biomarkera bolesti određene razvojem test trakica na bazi elektrohemijskih biosenzora. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 45.000 eura.

Definisanje kriterijuma pod kojima otpad dobija status sirovine ili potencijalno novog proizvoda

MTF je koordinator na jednogodišnjem projektu „Priprema End-of-waste Kriterijuma za zaključivanje statusa Otpada - PEKO“ u okviru programa

Zgrada tehničkih fakulteta, Podgorica - Foto: Dejan Kalezić

Pomorski fakultet Kotor - Foto: Duško Miljanić

Ministarstva nauke. Cilj projekta je da se, kroz usklađivanje sa evropskom direktivom o otpadu, Crnoj Gori omogućí uspostavljanje i primjena tzv. End-of-waste (EOW) kriterijuma na osnovu kojih će biti prepoznati potencijali određenih otpada i stvoreni precizni protokoli po kojima će nekim industrijskim otpadima status biti preinačen u status sekundarnih sirovina ili materijala/proizvoda. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 17.000 eura.

Primjena inovativnih tehnologija u valorizaciji korisnih komponenti iz otpada

MTF je partner na trogodišnjem projektu „Evaluacija i analiza crvenog mulja u regionu Jugoistočne Evrope RIS-RESTORE“ u okviru programa H2020. Glavni cilj projekta je uspostavljanje mreže partnera koji rade na problematici ekstrakcije teških meta-

la i elemenata rijetkih zemalja, kao i titana iz deponovanog crvenog mulja u regionu Jugositočne Evrope. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 38.500 eura.

Zelena hemija

MTF je koordinator u dvogodišnjem nacionalnom projektu „Zelena hemija za održivu energiju: Aktivni ugljenik dobijen od biomase kao elektroda za skladištenje električne energije - BIOUGALJ“ u okviru programa Ministarstva nauke. Cilj projekta je valorizacija otpadne biomase postupkom karbonizacije u cilju dobijanja aktivnog ugljenika sa razvijenom specifičnom površinom i razvijenom poroznošću. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 18.668 eura.

Valorizacija crvenog mulja kao potencijalnog materijala za eksploataciju u građevinarstvu

MTF je koordinator u trogodišnjem projektu „Valorizacija crvenog mulja u proizvodnji održivih, naprednih geopolimernih komponenti“ u okviru programa Ministarstva nauke. Glavni cilj ovog projekta je da se definiše isplativa, ekološki prikladna i održiva tehnologija za proizvodnju lakih formi u građevinarstvu (opeke, punioci, pjene, premazi, filteri). Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 30.000 eura.

Materijali za baterije

MTF je koordinator u dvogodišnjem projektu „Ekološki katodni materijali za litijum/natrijum jonske baterije - EKAMAB“ u okviru programa Ministarstva nauke. Cilj projekta je sinteza jeftinih, netoksičnih i ekološki prihvatljivih katodnih materijala za Li/Na jonske punjive baterije, brzim i efikasnim metodama sinteze. Ispitaće se struktura, morfologija, kinetika in-

terkalacije Li/Na jona u elektrolitičkim rastvorima Li/Na soli, kao i brzine skladištenja naelektrisanja u formi dvojnog električnog sloja dobijenih materijala. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 50.000 eura.

POMORSKI FAKULTET KOTOR

Digitalizacija i valorizacija podvodnog nasljeđa

PFK je koordinator dvogodišnjeg međunarodnog projekta „Zaštita podvodnog nasljeđa kroz digitalizaciju i valorizaciju kao novi oblik turističke ponude - WRECKS4ALL“ u okviru Interreg IPA CBC (HR-BiH-CG) programa. Kroz savremene tržišne metode, projekat treba da valorizuje turističku ponudu podvodne kulturne baštine Istočnog Jadrana. U okviru prekogranične saradnje, zaštitice se i promovisati brodske

olupine i ostala jedinstvena mjesta kulturnog nasljeđa podvodnog svijeta. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 334.737 eura.

Zaštita i upravljanje morskom sredinom

PFK je koordinator trogodišnjeg međunarodnog projekta „Razvoj zajedničkog regionalnog programa master studija iz oblasti zaštite i upravljanja morskom sredinom - MEP&M“ u okviru Erasmus+ CBHE programa. Glavni cilj je pokretanje dvogodišnjeg master programa na engleskom jeziku iz oblasti zaštite i upravljanja morskom sredinom, za studente i ljude iz privrede u cilju preventivnog djelovanja i proaktivnog rješavanja problema koji su direktna posljedica globalnih klimatskih promjena i lokalnog, odnosno regionalnog zagađenja mora. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi

216.340 eura.

Razvoj plavih ekonomija kroz visoko obrazovanje, inovacije i preduzetništvo

PFK je partner u trogodišnjem međunarodnom projektu „Održivi razvoj plavih ekonomija kroz visoko obrazovanje i inovacije u zemljama Zapadnog Balkana“ - BLUEWBC u okviru Erasmus+ CBHE programa.

Glavni cilj je unapređenje sektora plavih ekonomija koji se zasnivaju na inovacijama i preduzetništvu kroz izgradnju kapaciteta u visokom obrazovanju i povezivanju akademske zajednice sa privredom. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 207.766 eura.

Inovativni sistemi u borbi protiv prevara na carini

PFK je partner u dvogodišnjem međunarodnom projektu „Inovativni si-

Pravni fakultet, Podgorica - Foto: Dejan Kalezić

stemi za unapređenje carinskih kontrola u borbi protiv prevara“ - ISACC u okviru Interreg IPA CBC (IT-AL-CG) programa.

Glavni cilj projekta je pružanje podrške u uspostavljanju IT platforme za carinsku kontrolu u Italiji, Albaniji i Crnoj Gori, uz sprovođenje obuka za njeno korišćenje i uvezivanje već postojećih sistema carinskih uprava tri zemlje. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 148.356 eura.

Međunarodna istraživačka mreža

PFK je partner u dvogodišnjem međunarodnom projektu „Partnerstvo u nagledanju i proučavanju novih ruta i transnacionalnih pomorskih koridora“ - PORTS u okviru Interreg IPA CBC (IT-AL-CG) programa. Glavni cilj projekta je i formiranje međunarodne istraživačke laboratorije - PORTS Sea Lab koja bi ispitivala savremene oblike integrisanog Ro-PAX transporta, kao i novih plovidbenih linija za brodove za kružna putovanja morem između luka Taranto, Kotor, Bar i Drač. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 136.755 eura.

Bezbjednost plovidbe u Jadransko-jonskom regionu

PFK je partner u dvogodišnjem međunarodnom projektu „Jadransko-jon-

ski zajednički pristup razvoju i usklađivanju postupaka i propisa iz oblasti bezbjednosti plovidbe - EUREKA“ u okviru Interreg V-B Adrion programa. Cilj je da se harmonizuju komunikacija i koordinacija sigurnog regionalnog pomorskog saobraćaja i primijene savremena tehnološka dostignuća u nadzoru plovidbe.

Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 80.000 eura.

Proizvodnja materijala sa memorijskim oblikom za primjenu u stomatologiji i nautici

PFK je partner u trogodišnjem međunarodnom projektu „Proizvodnja i karakterizacija materijala sa memorijskim oblikom za primenu u stomatologiji i nautici“ - PROCHA-SMA, u okviru programa EUREKA. Krajnji cilj jeste razvoj optimalnog tehnološkog procesa proizvodnje novih materijala poboljšanih osobina, biokompatibilnosti i otpornosti na koroziju, sa dva jedinstvena efekta: memorija oblika i pseudo-elastičnost, za aplikaciju u nautici i stomatologiji, a imaće primjenu i u proizvodnji komponenata uređaja. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 45.000 eura.

Promocija pomorske prekogranične strategije - PORTS 4.0

PFK je partner u dvogodišnjem međunarodnom projektu „Partnerstvo za promociju pomorske prekogranične strategije“ - PORTS 4.0 u okviru Interreg IPA CBC (IT-AL-CG) programa. Projekat teži uspostavljanju mreže javnih i privatnih operatera u oblasti logistike i pomorskog transporta primjenjujući savremene tehnologije bazirane na 4.0 konceptu industrijske revolucije. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 24.000 eura.

PRAVNI FAKULTET

Sticanje znanja kroz praktično iskustvo

PF je koordinator trogodišnjeg međunarodnog projekta “Pravne klinike u službi ranjivih grupa: jačanje zapošljavanja pravnih studenata kroz praktično obrazovanje - ENEMLOS“, u okviru ERASMUS+ CBHE programa. Cilj je osiguranje veće zapošljivosti diplomiranih studenata prava u Crnoj Gori, primjenom najsavremenijih metoda u kliničkom praktičnom obrazovanju, kroz organizovanje živih klinika. Pripadnici ranjivih grupa direktno će imati koristi od realizacije ovog projekta, jer će dobiti besplatnu pravnu pomoć i zastupanje, što će takođe imati veći uti-

Prirodno-matematički fakultet, Podgorica - Foto: Dejan Kalezić

caj na ostvarivanje prava članova ovih grupa. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 172.584 eura.

Izučavanje prava unutrašnjeg tržišta Evropske unije

PF je koordinator trogodišnjeg međunarodnog projekta „Pravo unutrašnjeg tržišta Evropske unije“, u okviru Jean Monnet/Erasmus+ programa. Cilj projekta je podizanje kvaliteta nastave iz oblasti prava EU i nivoa svijesti građana Crne Gore o važnosti izučavanja prava EU uopšte. Konkretno, implementacijom ovog projekta, stasaće prve generacije pravnika (master prava) koja će proći kompletan obrazovni proces iz prava unutrašnjeg tržišta EU, kao ključnog segmenta prava EU. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 26.460 eura.

PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET

Ispitivanje ljekovitog peloida iz Igala

PMF je partner na trogodišnjem nacionalnom projektu “Centar izvrsnosti za biomedicinska istraživanja - CEBIMER” u okviru programa Ministarstva nauke. Istraživački tim ovog projekta bavi se ispitivanjima ljekovitog peloida iz Igala poznatom po visokom sadržaju

minerala i biološki aktivnih organskih supstanci, a koji se već dugi period koristi i u terapijske svrhe.

Cilj istraživanja je standardizacija molekularno-bioloških metoda za diskriminaciju peloida, kao i obavljanje komparativnih analiza i korelacija koncentracije za terapiju značajnih aktivnih supstanci i „starosti“ peloida. Budžet projekta namijenjenog za UCG/PMF iznosi 166.543 eura.

Evropsko zajedničko istraživanje

PMF je partner u četvorogodišnjem međunarodnom projektu “Jaka interakcija na granici znanja: fundamentalno istraživanje i primjene - STRONG 2020” u okviru H2020 progama.

Projekat proučava jake interakcije u Evropi i takođe ispituje potencijal za inovacije na polju primjene kroz razvoj detektorskih sistema koji se koriste i van domena fundamentalnih istraživanja. Rad grupe sa PMF-a fokusiran je na analizu Drel-Jan parova detektovanih u proton-proton interakcijama na CMS eksperimentu u CERN-u. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 36.000 eura.

Ekstrakti ljekovitih biljaka u službi nauke

PMF je partner u međunarodnom dvogodišnjem projektu “Fitoprepa-

rati - prirodni materijali na bazi natkritičnih ekstrakata sa kontrolisanim oslobađanjem aktivnih komponenti - SCIMPLANT”.

Cilj projekta je dobijanje ekstrakata iz odabranih ljekovitih biljaka sa koncentrisanim farmakološko aktivnim komponentama, inkorporiranje u emulgelove kao prirodne nosače i njihova implementacija u preparate koji se plasiraju na tržištu. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 30.000 eura.

“State-of-the-art” LHC-HL vremenski detektori

PMF je partner u dvogodišnjem nacionalnom projektu “Unapređivanje istraživačke infrastrukture i mjernih tehnika za testiranje brzih „state-of-the-art“ LHC-HL vremenskih detektora” u okviru CERN RD60 kolaboracije podržan od strane Ministarstva nauke. Projekat ima za cilj kontinuirano, samoodrživo unapređivanje istraživačke infrastrukture na UCG, unapređivanje znanja o budućoj generaciji vremenskih (“timing”) LHC-HL “state-of-the-art” detektora, kao i o uzrocima degradacije unutrašnjeg pojačanja LGAD senzora nakon izlaganja visokoj dozi zračenja. Budžet projekta namijenjenog za UCG iznosi 20.000 eura.

Međunarodna mobilnost akademskog i administrativnog osoblja

Kancelarija za međunarodnu saradnju UCG administrira i pruža podršku mobilnosti studenata i nastavnog osoblja, kao i studentima i predavačima koji dolaze na naš Univerzitet. Od početka ovog programa, odnosno 2015/16. godine, Univerzitet Crne Gore broji preko 700 studentskih mobilnosti i preko 400 mobilnosti akademskog i administrativnog osoblja. Aktivni programi mobilnosti su Erasmus+, CEEPUS, Mevlana, a na raspolaganju studentima su i stipendije koje se nude na osnovu međudržavnih bilateralnih sporazuma. U ovom trenutku, UCG ima 122 potpisana ugovora sa partnerskim univerzitetima iz 25 evropskih zemalja, a u akademskoj 2019/20. godini ostvareno je 187 odlaznih i 104 dolazne mobilnosti. Zbog situacije izazvane pandemijom koronavirusa planirane mobilnosti, njih 43 dolazne i 82 odlazne, su se odložene.

ISKUSTVA SA REALIZOVANIH MOBILNOSTI SA NAMA SU PODIJELILI PROFESORI I STUDENTI

PROF. DR VLADIMIR DREKALOVIĆ

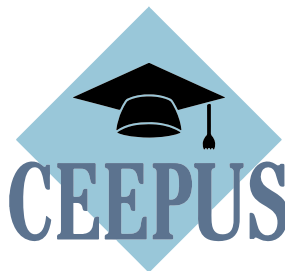
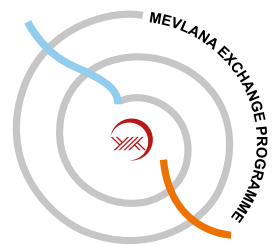
Visoko vrednovanje našeg naučno-istraživačkog rada

„Kada imate veliki izbor renomiranih evropskih akademskih institucija koje možete posjetiti i uz to stručnu i predusretljivu ekipu Centra za međunarodnu saradnju UCG koja vam u svakom smislu i svakom koraku procedure razmjene stoji na raspolaganju, onda je lako napraviti izbor koji će značiti mnogo u vašem akademskom razvoju bilo da ste student ili profesor“, kaže profesor Filozofskog fakulteta prof. dr **Vladimir Drekalović**.

Profesor **Drekalović** je različitim povodima bio gost na dvadesetak evropskih univerziteta, međutim pozitivno iskustvo koje nosi sa posljednje mobilnosti, sa Univerziteta u Granadi je, kako opisuje, daleko ispred svih drugih iskustava koja je stekao putem akademskih gostovanja.

Erasmus+

DAAD
Deutscher Akademischer Austauschdienst
German Academic Exchange Service

Prof. dr Vladimir Drekalović - Foto: privatna Arhiva

Mobilnost studenata, administrativnog osoblja

Prof. dr Boban Melović - Foto: privatna arhiva

Dr Aleksandar Joksimović - Foto: privatna arhiva

„Saradnja sa nekoliko kolega sa Univerzitetu u Granadi bila je od značajne pomoći u publikovanju radova iz oblasti kojom se bavim. Takođe, zajednički naučnoistraživački projekat koji je osmišljen u saradnji sa kolegama iz Španije je nedavno visoko vrednovan i od strane Ministarstva nauke Crne Gore“, rekao je profesor **Drekalović**.

PROF. DR BOBAN MELOVIĆ

Mobilnost - sastavni dio profesionalnog razvoja

„Mobilnost je danas sastavni dio profesionalnog razvoja, bilo da ste profesor ili student“, riječi su prodekana za međunarodnu saradnju na Ekonomskom fakultetu prof. dr **Bobana Melovića** koji je u toku 2019. godine imao priliku da boravi na University of Applied Sciences u Poljskoj i na D.A. Tsenov Academy u Bugarskoj.

Osim održanog većeg broja predavanja studentima, profesor je učestvovao i u Erasmus+ Staff Training Weeku na kojem je predstavio UCG i Ekonomski fakultet, ali i čuo važne informacije o drugim univerzitetima iz više od 20 zemalja Evrope.

„Značilo mi je da vidim i osjetim kako je raditi u drugoj zemlji, po drugačijem sistemu obrazovanja i uređenja“, dodao je on i kazao da je na razmjeni naučio dosta o realizaciji i suštinskom sprovođenju praktične nastave, kao i da je shvatio da univerzitet uz pomoć strategije, sa fokusom na međunarodnu razmjenu, može obezbijediti prepoznatljivost i konkurentnost na širem području.

DR ALEKSANDAR JOKSIMOVIĆ

Dodatna spona matičnih i institucija domaćina

Posjeta Sveučilištu u Splitu, za direktora i naučnog savjetnika Instituta za biologiju mora UCG, dr **Aleksandra Joksimovića**, predstavlja dodatnu sponu između Splita i Kotora koji tradicionalno ostvaruju dobru saradnju. Posebno ističe dobru organizaciju na Sveučilištu, snabdjevenost biblioteke bogatim fondom stručne i naučne li-

terature i važnost morskog ribarstva i marikulture koji će u budućnosti, kako govori, biti važni za proizvodnju zdrave proteinske hrane iz mora.

„Splitsko sveučilište je jedino na istočnoj obali Jadrana za sveučilišnim odjelom za studije o moru, a to pokazuje koliko Hrvatska ulaže u nauku o moru i morskom ekosistemu“, dodao je on.

Kada je riječ o sličnostima u poređenju domaćina i matične institucije, kaže da se podudara organizacija nastave i praktičnih vježbi, dok je razlika u tome što se studentima više omogućavaju posjete kompanijama koje se bave ribarstvom i uzgojem riba i školjki.

DAVORIN KRAMAR, VANREDNI PROFESOR FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO U LJUBLJANI

Primjeri dobre prakse sa UCG stižu i do Slovenije

Kako je saradnja na nivou različitih bilateralnih projekata Fakulteta za strojništvo Univerziteta u Ljubljani i Mašinskog fakulteta UCG uspostavljena već duži vremenski period, **Davorin Kramar** profesor Fakulteta za strojništvo u Ljubljani je, posredstvom Erasmus+ programa, boravio na UCG.

Profesor Kramar kaže da je iskustvo i razumijevanje sa profesorima Mašinskog fakulteta UCG, sa kojima Fakultet za strojništvo ostvaruje saradnju skoro 20 godina, izvrsno.

„Sa profesorima iz područja obrade i kvaliteta radimo na sličnim projektima, zadacima, pa smo tako i zajednički pisali radove i posjećivali konferencije“, kazao je on.

Kada je riječ o dobroj praksi sa UCG, ističe otvorenost razgovora i dostupnost rukovodilačkog tima, usvajanje tuđeg mišljenja i poštovanje dogovora. Sličnost ova dva fakulteta je uočljiva, a razlika je jedino u malo drugačijem načinu izvođenja nastave, mišljenja je profesor Kramar.

DOC. DR SENKA ŠEKULARAC IVOŠEVIĆ

Programom razmjene do unapređenja aktivnosti visokog obrazovanja iz oblasti pomorstva

Koordinator za međunarodnu saradnju Pomorskog fakulteta Kotor i predmetni nastavnik iz oblasti Marketinga u pomorstvu, doc. dr **Senka Šekularac Ivošević** boravila je, krajem prošle godine, na akademskoj razmjeni na Pomorskoj akademiji Mirča cel Batran u Rumuniji sa koje nosi samo pozitivna iskustva. Kao motive učešća navodi razmjenu iskustava i stručnosti, unapređenje znanja i kompetencija u polju profesionalnog razvoja, kreiranje timova sa kolegama iz inostranstva za potrebe naučnoistraživačkog rada.

„Proširena baza profesionalnih kontakata će omogućiti sveobuhvatnija

Fakultet za strojništvo u Ljubljani - Foto: arhiva fakulteta

doc. dr Senka Šekularac Ivošević, u Pomorskoj akademiji Mirča cel Batran u Rumuniji - Foto: doc. dr Senka Šekularac Ivošević, privatna arhiva

doc. dr Senka Šekularac Ivošević - Foto: privatna arhiva

Biblioteka Univerziteta Frances u Gracu - Foto: Anđela Dobrović, privatna arhiva

Sanja Dubljević, boravila na Univerzitetu Sarland u Njemačkoj - Foto: Sanja Dubljević, privatna arhiva

naučna istraživanja i međunarodnu istraživačku i projektnu saradnju u budućnosti“, rekla je ona.

Ona ističe značaj mogućnosti poredjenja matične obrazovne institucije sa srodnim iz zemalja EU, u pogledu nastavnih metoda, planova i programa, praktične nastave i inovativnih rješenja. U skladu sa tipom mobilnosti kroz zapaženu prezentaciju, zajedno sa kolegicom doc. dr **Tatijanom Dlabac**, predstavila je UCG i PFK, ali i rezultate istraživanja u okvirima naučnih oblasti.

ODLAZNI I DOLAZNI STUDENTI

Prijavio sam se jer zaista volim putovanja, upoznavanje različitih ljudi i kultura. Erasmus iskustvo sa Mašinskog fakulteta UCG je najbolje iskustvo do sada i slobodno mogu reći da mi nedostaje Crna Gora, njihova hrana, prelijepa obala i moji prijatelji. Nadam se da ću uskoro doći ponovo.

Ali **Emre Goncu**, Mašinski fakultet Univerziteta Pamukale u Turskoj/ Mašinski fakultet Univerziteta Crne Gore

Boravak na Univerzitetu Sarland

omogućio mi je lakši i sigurniji nastavak studija na matičnom fakultetu, bogatiji CV, iskustva za pamćenje i niz sertifikata za savladane jezičke vještine. Moj prvi utisak... Bila je to jesen 2019, oktobar, a Sarbriken, kao i kampus Univerziteta, sav u lišću. Očarana tim šarenilom, koje je dodavalo posebnu draž mojoj sreći, doprinijelo je mom sveukupnom utisku da nikada ne zaboravim taj period. Puna entuzijazma svjedočila sam ostvarenju svog sna.

Sanja Dubljević, Filološki fakultet Univerziteta Crne Gore/ Univerzitet Sarland u Njemačkoj

Erasmus studenti, usljed uslova koje je donio virus Covid-19, bili su samostaljniji da rade svoj posao, tako da nisam imala konkretan raspored predavanja dok sam bila u karantinu. Radila sam na svom projektu i slala radove profesorima od kojih sam dobijala povratne informacije.

Beatriz Neto, Fakultet multimedijalnih umjetnosti u Lisabonu/ Fakultet likovnih umjetnosti Univerziteta Crne Gore

Putovanje, upoznavanje raznih kultura, susret sa ljudima iz različitih zemalja za mene je oduvijek predstavljalo neopisivo doživljaj. Kao studentkinja na Odsjeku za njemački jezik i književnost, aplicirala sam za jednu od zemalja njemačkog govornog područja i prvi semestar treće godine provela na Univerzitetu u Gracu.

Anđela Dobrović, Filološki fakultet Univerziteta Crne Gore/ Karl - Francens Univerzitet u Gracu

